

Věstník MZd ČR, částka 2/2011

Vzdělávací program
specializačního vzdělávání v oboru
OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V PSYCHIATRII

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

3 Učební plán

- 3.1** Učební osnova základního modulu
 - 3.1.1** Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu
 - 3.2** Učební osnovy odborných modulů - povinné
 - 3.2.1** Učební osnova odborného modulu OM 1
 - 3.2.2** Učební osnova odborného modulu OM 2
 - 3.2.3** Učební osnova odborného modulu OM 3
 - 3.3** Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

5 Profil absolventa

- 5.1** Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

- 6.1** Akreditovaná zařízení a pracoviště

7 Tabulka modulů

8 Seznam doporučených zdrojů

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v psychiatrii je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Sestra pro péči v psychiatrii osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v psychiatrii je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání všeobecné sestry dle zákona [č. 96/2004 Sb.](#), zákon o nelékařských zdravotnických povolání, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Účastník vzdělávání musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání stanovenou [§56](#) odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18 - 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje modul základní a moduly odborné se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Ošetrovatelská péče v psychiatrii je:

zařazení do oboru specializačního vzdělávání,

výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6ti let v rozsahu minimálně 1/2 stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,

absolvování teoretické výuky,

absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,

získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,

úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení studijního průkazu a záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe. Počet výkonů uvedených v kapitole [3.2](#)

Učební osnovy odborných modulů - seznam výkonů a jejich četnost je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul ZM	Organizační a metodické vedení ošetrovatelské péče	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teorie, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	20	
Cíl:	Vybavit všeobecnou sestru znalostmi potřebnými k organizačnímu a metodickému vedení ošetrovatelské péče.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vzdělávání dospělých	Úvod do problematiky modulu. Zásady vzdělávání dospělých, cíle, vedení, motivační faktory, hodnocení účastníků SV.	4
Právní problematika ve zdravotnictví	Základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví. Práva a povinnosti zdravotnických pracovníků. Povinná mlčenlivost. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	3
Moderní management v ošetrovatelské péči	Management a role manažera. Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví. Leadership a role lídra. Firemní kultura. Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.	3
Kvalita a bezpečí zdravotní péče	Strategické řízení kvality zdravotní péče. Indikátory kvality ošetrovatelské péče a jejich sledování. Standardy ošetrovatelské péče, správné vedení zdravotnické dokumentace. řízení rizik a prevence nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních včetně sledování a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality.	4
Interpersonální dovednosti specialistky v ošetrovatelské péči	Podpůrné techniky ke zvládnutí pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientů. Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění. Identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů.	4
Edukace	Edukace pacientů a jiných osob. Specifika edukace dětí, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace.	4
Průzkumné a výzkumné šetření v ošetrovatelské péči	Charakteristika, specifika a význam ošetrovatelského výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.	5

Vybraná problematika veřejného zdraví	Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
	Radiační ochrana - ionizující záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.	2
	Problematika závislostí - škodlivé užívání návykových látek (dále jen NL) a závislostí na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastnosti, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.	2
Krizový management ve zdravotnictví	Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti zdravotnického zařízení). Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice - základní úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení domácnosti, informování obyvatelstva, vzdělávání).	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	4

Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka: zná zásady vzdělávání dospělých, umí rozeznat a posoudit neetické a protiprávní chování spolupracovníků a vyhodnotit jeho důsledky, zná základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví a je si vědom/a právní odpovědnosti ve zdravotnictví, umí vysvětlit význam pojmu management, řízení a vedení, popsat a vysvětlit kulturu organizace a její význam, chápe nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje, umí rozpoznat své postoje, přístupy, způsoby komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, uvědomuje si neustálou potřebu zvyšování kvality práce a spolupráce, zná zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi, zná vybranou problematiku edukace pacientů, navrhne a vypracovává plány edukace pacienta, případně rodinných příslušníků a jiných osob, postupuje dle moderních a vědecky ověřených metod, podílí se na výzkumných šetřeních a projektech, zná účinky ionizujícího záření, systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, zná základy krizového managementu a umí se podílet na přechodu činnosti zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních.</p>
Způsob ukončení modulu	<p>Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.)</p>

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

Absolvent/ka základního modulu je připraven/a:

- podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti ošetrovatelské péče,
- koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu,
- hodnotit kvalitu ošetrovatelské péče,
- identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientů,
- provádět průzkumná a výzkumná šetření,
- navrhovat a vypracovávat plány edukace pacienta, blízkých osob,
- připravovat edukační materiály.

3.2 Učební osnovy odborných modulů - povinné

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul - OM 1	Specializovaná ošetrovatelská péče v psychiatrii	
Typ modulu Rozsah modulu	povinný 15 dnů, tj. 120 hodin teoretické výuky 20 dnů, tj. 160 hodin odborné praxe na vlastním nebo jiném pracovišti (doporučení k realizaci: 5 dnů na psychiatrické ambulanci; 5 dní krizové centrum, denní stacionář, chráněné bydlení; 5 dnů na psychiatrickém nemocničním oddělení; 5 dnů v psychiatrické léčebně) 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti	
Počet kreditů	95 (60 kreditů za teoretickou část, 20 kreditů za praktickou část, 15 kreditů za praktickou část na akreditovaném pracovišti)	
Cíl OM 1	Připravit všeobecnou sestru pro specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o pacienty s duševním onemocněním.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Psychiatrická péče v ČR	Úvod do problematiky modulu. Organizace a struktura psychiatrické péče v ČR, síť služeb a jejich provázanost. Prolínání zdravotní a sociální péče o duševně nemocné. Komunitní péče o duševně nemocné. Právní problematika v psychiatrii (nedobrovolná hospitalizace, omezování způsobilosti k právním úkonům, ochranné léčení, zabezpečovací detence).	7
Psychiatrická vyšetření a pomocné vyšetřovací metody	Rodinná anamnéza. Osobní anamnéza. Současný psychický stav. Diagnostika a diferenciální diagnostika, laboratorní vyšetření, psychologická vyšetření, zobrazovací metody. Objektivní anamnéza (tzn. objektivizace anamnestických údajů od pacienta). Obecná specifika ošetrovatelské péče o pacienty s psychickým onemocněním. Možnosti využití hodnotících a měřících technik (ADL, IADL, MMS, test kreslení hodin, stupnice hodnocení psychického zdraví a další škály).	5
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s poruchami psychických funkcí	Poruchy vědomí, vnímání, myšlení, chování, afektivity, intelektu, pozornosti, pudů. Psychopatologické symptomy a syndromy. Klasifikace psychických poruch. Etiologie, klinický obraz, diagnostika a diferenciální diagnostika. Výskyt, průběh, prognóza.	5
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s psychopatologickými symptomy a syndromy: fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace.	1

Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty se schizofrenní poruchou (MKN: F 20 - F 29)	Schizofrenní poruchy. Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Výskyt, průběh, prognóza. Somatická komorbidita, mortalita. Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie. Psychoterapeutický přístup, psychosociální intervence, program pro dobré zdraví.	5
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty se schizofrenní poruchou: fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenská činnost, spolupráce s podpůrnými organizacemi. Rehabilitace, resocializace.	1
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou osobnosti a chování u dospělých (MKN: F 60 - F 69)	Specifické poruchy osobnosti. Smíšené a jiné poruchy osobnosti. Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Etiologie. Výskyt, průběh, prognóza. Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie. Psychoterapeutický přístup, psychosociální intervence.	3
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou osobnosti a chování: fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenská činnost, spolupráce s podpůrnými organizacemi.	1
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s afektivními poruchami (MKN: F 30 - F 39)	Poruchy nálady (afektivní poruchy). Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Etiologie. Výskyt, průběh, prognóza. Suicidalita. Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie. Farmakologická profylaxe. Psychoterapeutický přístup.	4
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s afektivními poruchami: fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů, zejména zhodnocení rizika suicidia a zvládání suicidálních pacientů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace.	1
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s organickou duševní poruchou včetně symptomatických (MKN: F 00 - F 09)	Organické duševní poruchy včetně symptomatických. Klasifikace. Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Posuzovací stupnice. Hodnotící a měřicí techniky - MMSE, test kreslení hodin, test základních všedních činností, test instrumentálních všedních činností a další škály. Etiologie. Výskyt, průběh, prognóza. Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie. Psychoterapeutický přístup.	4
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s organickou duševní poruchou: fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí. Spolupráce s rodinou a její edukace. Poradenská činnost. Spolupráce s podpůrnými organizacemi.	4

Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s neurotickou poruchou, poruchou vyvolanou stresem a somatoformní poruchou (MKN: F 40 - F 49)	Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy. Klasifikace. Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Etiologie. Výskyt, průběh, prognóza. Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie, psychoterapie, psychoterapeutický přístup.	3
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s neurotickou poruchou: fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace.	2
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s duševní poruchou a poruchou chování vyvolanou účinkem psychoaktivních látek (MKN: F 10 - F 19)	Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek. Klasifikace. Klinický obraz. Vymezení pojmu „psychoaktivní látka“. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Screčingové dotazníky. Toxikologická vyšetření. Etiologie. Výskyt, průběh, prognóza, prevence.	3
	Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie. Psychoterapie, psychoterapeutický přístup.	3
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s duševní poruchou a poruchou chování vyvolanou účinkem psychoaktivních látek: fyzikální vyšetření sestrou s využitím hodnotících škál, pozorováním, rozhovorem. Posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a psychoterapeutických intervencí. Plán ošetrovatelské péče. Edukace a možnosti realizace. Poradenská činnost.	3
	Preventivní a poradenská činnost v primární prevenci, zaměřená na snížení škody způsobené tabákem, alkoholem a psychoaktivními látkami. Účast na psychosociálních intervencích, spolupráce s nezdravotnickými organizacemi. Strategické preventivní programy.	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty se sexuální poruchou	Sexuální poruchy. Klasifikace. Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Etiologie, léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie, prevence, dobrovolná a soudem nařízená léčba. Poradenská činnost.	3
(MKN: F 52, F 64, F 65)	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty se sexuální poruchou: fyzikální vyšetření sestrou s využitím pozorování. Posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a psychoterapeutických intervencí, plán ošetrovatelské péče. Edukace a možnosti realizace. Poradenská činnost.	1

Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou příjmu potravy (MKN: F 50)	Poruchy příjmu potravy. Klasifikace. Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Etiologie. Výskyt, průběh, prognóza. Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie, psychoterapie, psychoterapeutický přístup.	4
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou příjmu potravy: fyzikální vyšetření sestrou s využitím měřících technik a hodnotících škál, pozorováním, rozhovorem. Posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí s důrazem na režimová a stravovací opatření. Edukace a možnosti realizace. Poradenská činnost. Spolupráce s nezdavatnickými organizacemi.	2
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou spánku (MKN: F 51)	Neorganické poruchy spánku. Klasifikace. Klinický obraz. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Etiologie. Výskyt, průběh, prognóza. Léčebné možnosti, účinnost a nežádoucí účinky terapie, psychoterapie, psychoterapeutický přístup.	3
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s poruchou spánku: fyzikální vyšetření sestrou s využitím pozorování a rozhovoru. Posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí se zaměřením na spánkovou hygienu a monitoring spánku. Plán edukace a možnosti realizace. Poradenská činnost.	1
Specializovaná ošetrovatelská péče na jednotkách intenzivní psychiatrické péče	Nejčastější akutní stavy v psychiatrii - suicidální krize, psychomotorický neklid, agresivní chování, delirantní syndrom, afektivní poruchy v akutní fázi, schizofrenní poruchy v akutní fázi. Sledování a vyhodnocení somatických a psychických rizik. Postupy při diagnostice a léčbě u pacientů s akutní duševní poruchou. Léčebné možnosti. Fyzické omezení pacienta.	5
	Vysoce specializovaná péče o pacienta při selhání základních životních funkcí. Základní podpora života, indikace, aktivace záchranného řetězce, základní postupy, praktická cvičení kardiopulmonální resuscitace.	5

Krizové stavy spojené s násilím u psychicky nemocných	Agresivita, agresivní chování, sebepoškození, suicidální jednání. Sebevražda - definice, rizikové faktory, klinické vyšetření a opatření v případě sebevražedného jednání či zvýšeného rizika sebevraždy. Etiologie vzniku násilí a agrese, interní a externí rizikové vlastnosti. Funkce krizových center a linek naděje.	3
	Komunikace jako prostředek zvládnání obtížných situací při jednání s agresivním pacientem. Používání omezovacích prostředků dle platné legislativy k zajištění bezpečnosti pacienta a jeho okolí.	4
	Praktický nácvik zvládnání agresivního pacienta. Nácvik omezovacích technik u pacienta sedícího, stojícího a ležícího. Nácvik vyprošťovacích technik - obrana proti úchopu, držení za zápěstí, škrčení, držení za vlasy. Nácviky znehybnujících technik - držení kolem hlavy s paží, držení napříč. Nácviky úhybných manévru - proti útokům předměty. Nácvik s použitím páky s vnitřní rotací k sebeobraně.	8
Psychoterapie	Vymezení pojmu psychoterapie, základní směry v psychoterapii, koncepce psychoterapeutického přístupu k psychiatrickým pacientům a jejich blízkým, psychosociální intervence. Podíl sestry na psychoterapii.	2
	Praktický nácvik zaměřený na komunikační dovednosti a vedení motivačních rozhovorů, psychoterapeutický přístup, práce v psychoterapeutické skupině.	4
Farmakologická a nefarmakologická léčba	Rozdělení psychofarmak: antipsychotika, antidepresiva, anxiolytika, thymoprofylaktika, hypnotika, psychostimulancia, kognitiva, nežádoucí účinky psychofarmakologické léčby, interakce léků navzájem, interakce s potravinami. Adherence k léčbě. Jiná biologická léčba: elektrokonvulzivní terapie, transkraniální magnetická stimulace, stimulace nervus vagus, fototerapie, spánková deprivace, psychochirurgie, fytotherapie. Cíle léčby: redukce symptomů a prevence relapsů, zlepšení sociálních funkcí, osobní spokojenost. Termíny zlepšení, zhoršení, remise onemocnění.	4
Komunitní péče o pacienty s psychickou poruchou	Základní elementy komunitního systému ve vztahu ke zdravotnímu systému. Sociálně - zdravotní problematika včetně ošetřovatelských intervencí u klientů s psychickým onemocněním. Možnosti resocializace klientů do vlastního sociálního prostředí. Postavení všeobecné sestry jako člena multioborového týmu v procesu resocializace. Služby poskytované v komunitní péči. Stanovení rehabilitačního a krizového plánu u pacienta v domácím prostředí. Individuální psychiatrická rehabilitace. Terénní krizová intervence. Formy podpory. Case management. Svépomocné organizace.	
Edukační programy v psychiatrii	Tvorba edukačního plánu a edukačních jednotek. Možnosti individuálního přístupu ve vzdělávání pacientů, jejich blízkých nebo pečujících v psychiatrii. Praktické nácviky tvorby edukačních plánů u vybraných psychických poruch.	4

Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	6
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka: zná prevenci, diagnostiku, léčbu, vyhledávání potřeb a jejich ovlivnění ve vztahu k aktivitám denního života u pacientů s duševní poruchou, zná zvládání náhlých příhod, krizových situací s použitím technik managementu komplikací, zásady komunikace a základní psychoterapeutické postupy u pacientů s duševní poruchou, zná plánování a postupy pro poskytování komplexní specializované ošetrovatelské péče na základě odborného zhodnocení stavu u pacientů s duševní poruchou, zná předpisy související s poskytováním specializované ošetrovatelské péče na psychiatrii, umí edukovat pacienty a jejich blízké se zaměřením na specifika života pacientů s duševní poruchou ve vlastním sociálním prostředí, umí edukovat v prevenci vzniku komplikací pacienty s duševní poruchou, jejich blízké a širokou veřejnost, zná základní vyšetřovací metody v oboru psychiatrie, má praktické dovednosti v oblasti diagnostiky, terapie, rehabilitace a prevence duševních poruch a onemocnění, zná způsoby a možnosti léčby u pacientů s duševní poruchou, zná psychofarmakoterapii i problematiku výskytu nežádoucích účinků při léčbě psychofarmaky, má přehled o způsobech nefarmakologické léčby, zná problematiku přístupu k pacientům s duševní poruchou, umí navrhnout a vypracovávat plány edukace pacienta, případně rodiny, umí postupovat dle moderních a vědecky ověřených metod, podílet se na výzkumných šetřeních a projektech.</p>	
Seznam výkonů		Počet výkonů
Zhodnocení fyziologických funkcí (TK, puls, dech, TT) a tělesného stavu (stav kůže, poranění, vpichy) u pacienta s duševní poruchou s možností využití hodnotících škál		10
Vyšetření základních psychických funkcí u pacienta s duševní poruchou (vědomí, vnímání, emoce, orientace, nálada, spánek) s možností využití hodnotících škál		10
Příprava pacienta s duševní poruchou na psychiatrická a pomocná vyšetření		10
Asistence při elektrokonvulzivní terapii		2
Vyhodnocení somatických a psychických rizik u pacientů s duševní poruchou		10
Vyhodnocení stavu výživy (včetně hmotnosti, BMI) a hydratace u pacienta s duševní chorobou		5
Zhodnocení soběstačnosti pacienta s duševní poruchou s využitím hodnotících technik a měřících škál (ADL, IADL apod.)		2
Monitoring nežádoucích účinků při léčbě psychofarmaky		10

Vyhodnocení stupně agresivity u pacienta s duševní poruchou	10
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s rizikem sebepoškození a rizikem suicidálního jednání	2
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta se schizofrenní poruchou	1
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s paranoidní poruchou	1
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s afektivní poruchou (depresivní a manickou fází)	1
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s organickou duševní poruchou	4
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s neurotickou poruchou	2
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta se syndromem závislosti	4
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s poruchou příjmu potravy	2
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s poruchou spánku	2
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u pacienta s duševní poruchou v akutním stavu	1
Vyhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u agresivního pacienta	1
Vyhotovení plánu edukace u pacienta s organickou duševní poruchou	4
Edukace u pacienta s organickou duševní poruchou	2
Vyhotovení plánu edukace u pacienta s vybranou duševní poruchou	4
Edukace u pacienta s vybranou duševní poruchou	2
Sestavení plánu denních aktivizačních činností u pacienta s vybranou duševní poruchou	4
Nácvik denních činností u pacienta s vybranou duševní poruchou	4
Psychoterapeutický rozhovor u pacienta s vybranou duševní poruchou	5
Vytvoření plánu edukace v ošetrovatelské péči pro pečující a jeho blízké o pacienta s vybranou duševní poruchou ve vlastním prostředí	2
Edukace pečujících při propuštění pacienta do domácího prostředí	2

Edukační jednotka v režimových opatřeních a změně životního stylu u pacientů se syndromem závislosti	2
Edukace pacienta se syndromem závislosti	2
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 1.

Odborný modul - OM 1	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti
Počet kreditů	15 kreditů za praktickou část v akreditovaném zařízení
Seznam výkonů	Počet výkonů
Zhodnocení fyziologických funkcí pacienta s duševní poruchou	2
Vyšetření základních psychických funkcí pacienta s duševní poruchou	2
Vyhodnocení somatických a psychických rizik u pacienta s duševní poruchou	2
Vyhodnocení stavu výživy a hydratace u pacienta s duševní poruchou	2
Zhodnocení soběstačnosti pacienta s duševní poruchou	2
Vyhotovení a vyhodnocení plánu ošetrovatelské péče u pacienta s duševní poruchou	2
Psychoterapeutický rozhovor u pacienta s duševní poruchou	2
Vytvoření plánu edukace pro osoby pečující o pacienta s duševní poruchou ve vlastním prostředí	2
Edukace pečujících při propuštění pacienta do domácího prostředí	2
Vyhodnocení odborné praxe školitelem (mentorem)	

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul - OM 2	Speciální ošetrovatelská péče v gerontopsychiatrii	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin teoretické výuky 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na vlastním nebo jiném pracovišti	
Počet kreditů	25 (20 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část)	
Cíl OM 2	Připravit všeobecnou sestru pro poskytování specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče seniorům s duševní poruchou	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Komplexní hodnocení gerontopsychiatrického pacienta	Úvod do problematiky modulu. Vymezení komplexního psychiatrického a geriatrického hodnocení a jeho součástí. Klinické vyšetření gerontopsychiatrického pacienta. Vybrané specializované části komplexního psychiatricko-geriatrického vyšetření: hodnocení kognitivních funkcí, hodnocení afektivních funkcí, testy soběstačnosti a sebeobsluhy, riziko vzniku dekubitů. Vyhodnocení rizika pádu, měření intenzity bolesti, hodnocení stavu výživy a hydratace. Hodnocení komunikačních schopností. Hodnocení agresivity. Využití hodnotících technik a měřících škál.	6
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienta s demencí	Etiologie, klasifikace, klinický obraz, diagnostika, diferenciální diagnostika, testy kognitivních funkcí, léčebné možnosti, komplikace léčby, prevence progresu nemoci. Možnost vzniku poruch nekognitivních funkcí - poruchy chování, emotivity, cyklus spánku-bdění (behaviorální a psychologické příznaky demence - BPSD) .	5
	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s demencí: fyzikální vyšetření sestrou s využitím hodnotících škál, pozorováním, rozhovorem. Posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí s důrazem na režimová a stravovací opatření a s cílem udržení kvality života. Edukace. Poradenská činnost. Spolupráce s nezdavotnickými organizacemi.	2

Specializovaná ošetrovatelská péče o gerontopsychiatrického pacienta s úzkostnými stavy a depresí	Etiologie, klinický obraz, diagnostika, diferenciální diagnostika, léčebné možnosti, komplikace léčby, prevence progresu stavu. Psychoterapeutický přístup, plán ošetrovatelských intervencí s důrazem na zabezpečení optimálního prostředí. Škála deprese pro geriatrické pacienty. Edukace především pečujících.	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o gerontopsychiatrického pacienta s deliriem	Etiologie, klinický obraz, diagnostika, diferenciální diagnostika, léčebné možnosti, komplikace léčby, prevence progresu stavu. Psychoterapeutický přístup. Plán ošetrovatelských intervencí. Škála pro hodnocení deliria (CAM). Edukace.	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienta s Parkinsonovou chorobou	Etiologie, klinický obraz, diagnostika, diferenciální diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence rizikových faktorů. Psychoterapeutický přístup, plán ošetrovatelských intervencí, edukace.	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o gerontopsychiatrického pacienta s poruchou spánku	Etiologie, klinický obraz, diagnostika, diferenciální diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence progresu nemoci. Psychoterapeutický přístup, plán ošetrovatelských intervencí a edukace se zaměřením na spánkovou hygienu. Monitorování a záznam spánku.	3
Farmakoterapie ve stáří, její zvláštnosti	Změny farmakokinetiky a farmakodynamiky ve stáří. Absorpce, distribuce, biotransformace a eliminace léků. Interakce léčiv ve stáří. Problémové oblasti medikace: léčba kognitivní a psychofarmaky ve stáří a jejich nežádoucí účinky. Léčba bolesti. Zásady terapie ve stáří.	4
Edukace pro pečující o gerontopsychiatrického pacienta v jeho vlastním prostředí	Aktivity k uchování stavu soběstačnosti a návyků u nemocného, zajištění bezpečného a přehledného domácího prostředí. Podpora fyzického zdraví, life review, motivační prostředky vhodné pro gerontopsychiatrického pacienta ve vlastním prostředí. Identifikace symptomů zhoršení.	3
	Praktický nácvik ošetřování gerontopsychiatrického pacienta v domácím prostředí zaměřený na nutriční péči, hydrataci, vylučování moče a stolice, pohybovou aktivitu, hygienickou péči, bolest s cílem zajištění bezpečné péče a zachování kvality života.	3

Zdravotní a sociální služby pro gerontopsychiatrické pacienty	Systém komunitní zdravotní péče - domácí péče, pečovatelská služba, respitní péče. Systém sociální péče - poradenství, služby, příspěvky na péči.	1
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	4
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka: zná prevenci, diagnostiku, léčbu, vyhledávání potřeb a jejich ovlivnění ve vztahu k aktivitám denního života u pacientů s gerontopsychiatrickým onemocněním, zná plánování a postupy pro poskytování specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče na základě odborného zhodnocení stavu u pacientů s gerontopsychiatrickým onemocněním, umí edukovat pacienty a jejich pečovatele se zaměřením na specifika života pacientů s gerontopsychiatrickým onemocněním ve vlastním sociálním prostředí, zná problematiku a zvláštnosti farmakoterapie u gerontopsychiatrických pacientů, zná psychoterapeutický přístup ke gerontopsychiatrickým pacientům, zná způsob hodnocení pomocí funkčních testů u gerontopsychiatrických pacientů.	
Seznam výkonů		Počet výkonů
Zhodnocení rizika pádu u gerontopsychiatrického pacienta		5
Zhodnocení rizika vzniku dekubitů u gerontopsychiatrického pacienta		5
Zhodnocení rizika vzniku malnutrice u gerontopsychiatrického pacienta		5
Zhodnocení rizika vzniku dehydratace u gerontopsychiatrického pacienta		5
Zhodnocení soběstačnosti gerontopsychiatrického pacienta pomocí hodnotících technik a měřících škál (ADL, IADL apod.)		5
Zhodnocení kognitivních funkcí pomocí hodnotících technik a měřících škál (MMSE, test kreslení hodin apod.)		5
Zhodnocení kvality spánku u gerontopsychiatrického pacienta		5
Vyhodnocení rizikových faktorů ovlivňující progresi stavu u gerontopsychiatrických pacientů		2
Plán ošetrovatelské péče a jeho realizace u nesoběstačného pacienta		2
Monitoring nežádoucích účinků při farmakologické terapii		2
Monitoring intenzity bolesti u gerontopsychiatrického pacienta		4

Nácvik denních činností u gerontopsychiatrického pacienta	5
Trénink kognitivních funkcí	5
Psychoterapeutický rozhovor u gerontopsychiatrického pacienta	5
Vytvoření plánu edukace pro pečující o gerontopsychiatrického pacienta	1
Edukace pečujících o gerontopsychiatrického pacienta	1
Hodnocení stupně agresivity u gerontopsychiatrického pacienta	5
Zhotovení plánu ošetrovatelské péče a jeho realizace u agresivního pacienta	1
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 2.

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul - OM 3	Specializovaná a vysoce specializovaná ošetrovatelská péče v dětské a dorostové psychiatrii	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin teoretické výuky 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na vlastním nebo jiném pracovišti 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti	
Počet kreditů	40 (20 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část, 15 kreditů za praktickou část v akreditovaném zařízení)	
Cíl OM 3	Připravit všeobecnou sestru pro poskytování specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče dětem a adolescentům s psychickým onemocněním	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Duševní poruchy v dětském věku	Úvod do problematiky modulu. Normální vývoj dítěte a adolescenta. Vývojová období dětství a dospívání. Pedopsychiatrická propedeutika - psychiatrická vyšetření, specifika rozhovoru s dítětem, adolescentem a rodinou, posuzovací škály a dotazníky. Objektivní vyšetřovací metody. Klasifikační systémy, terminologie, příznaky a projevy.	5

Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s vývojovou poruchou	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence vybraných vývojových poruch v dětském věku (mentální retardace, dětský autismus a jiné). Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s vývojovou poruchou: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství. Spolupráce se svépomocnými skupinami.</p>	4
Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s psychotickou poruchou	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence vybraných psychotických poruch v dětském věku (schizofrenie a jiné). Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s psychotickou poruchou: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství.</p>	4
Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s afektivní poruchou	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence vybraných afektivních poruch v dětském věku (bipolární porucha, deprese, trvalé afektivní poruchy). Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s afektivní poruchou: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství.</p>	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s neurotickou a úzkostnou poruchou	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence vybraných neurotických a úzkostných poruch v dětském věku (např. panická porucha, generalizovaná úzkostná porucha, fobie, posttraumatická stresová porucha, poruchy přizpůsobení a jiné). Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s neurotickou a úzkostnou poruchou: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství.</p>	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s poruchou chování a emocí	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence vybraných poruch chování a emocí v dětském věku (např. hyperkinetické poruchy, poruchy chování a jiné). Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s poruchou chování a emocí: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství.</p>	4

Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s psychickou poruchou se somatickými projevy	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence vybraných psychických poruch se somatickými projevy v dětském věku (např. tikové poruchy, poruchy spánku, enuréza, enkopréza, a jiné). Specializovaná ošetrovatelská péče o děti s psychickou poruchou se somatickými projevy: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství.</p>	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s poruchou příjmu potravy	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence poruch příjmu potravy v dětském věku (mentální anorexie, mentální bulimie a jiné). Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě s poruchou příjmu potravy: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství. Spolupráce se svépomocnými skupinami.</p>	3
Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě se závislostí na návykové látce	<p>Etiologie, příznaky, diagnostika, terapie a prevence vybraných návykových rizik v dětském věku. Specializovaná ošetrovatelská péče o dítě se závislostí na návykové látce: Specifické otázky dětské psychiatrie fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí a edukace. Poradenství. Rodinná terapie s rodiči.</p>	3
Specifické otázky dětské psychiatrie	<p>Týrané, zanedbávané a sexuálně zneužívané dítě. Charakteristiky týrajících a týraných. Znalecké posuzování. Právní důsledky. Münchhausenův syndrom by proxy. Suicidalita v dětském věku. Specializovaná ošetrovatelská péče o týrané dítě: fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky, posouzení potřeb dítěte, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí.</p>	3
Terapie v dětské a dorostové psychiatrii	<p>Psychofarmaka: nootropika, psychostimulancia, hypnotika, antidepresiva, anxiolytika, tymoprofylaktika, neuroleptika. Nežádoucí účinky psychofarmakologické léčby, interakce léků navzájem, interakce s potravinami. Adherence k léčbě. Biologické léčebné metody: např. elektrokonvulzivní terapie. Psychoterapie u dětí. Rozdíly v psychoterapii dětských a dospělých pacientů.</p>	3
Ukončení modulu	<p>Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.</p>	2

Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka: zná úkoly v péči o duševní zdraví dětí, systém organizace poskytování ošetrovatelské péče, právní a etické normy, zná zvláštnosti projevů psychických poruch specifických pro dětský věk a jejich příčiny, zná zásady terapeutických postupů u jednotlivých psychických poruch včetně významu psychoterapie, zná zvláštnosti diagnostických a léčebných postupů v dětské psychiatrii včetně hlavních, vedlejších a nežádoucích účinků léků používaných v terapii, umí sledovat a objektivně posuzovat a vyhodnocovat změny somatického a psychického stavu dětí, umí provádět specializované ošetrovatelské činnosti s naplněním léčebného plánu stanoveného lékařem, umí plánovat, realizovat a hodnotit účinnost a kvalitu poskytované ošetrovatelské péče, umí spolupracovat s lékaři a psychoterapeuty při terapeutických aktivitách, umí vytvářet bezpečné a terapeutické prostředí, umí zvolit správnou strategii při výskytu mimořádné situace - agrese, sebepoškozování, útěk atd. a použít restrikce.</p>
Seznam výkonů	Počet výkonů
Příjem, překlad, propuštění dítěte s duševní poruchou	2
Vypracování, realizace a hodnocení plánu ošetrovatelské péče, včetně edukace pacienta a jeho blízkých s vybraným psychickým onemocněním	2
Příprava dítěte na terapeutické vycházky, výchovná zaměstnání a aktivity včetně realizace	2
Příprava dítěte na speciální diagnostické a terapeutické výkony	2
Zajištění bezpečného a výchovného prostředí, strategie zvládnání mimořádných událostí	2
Sledování a posuzování změny zdravotního stavu dítěte s vybraným psychickým onemocněním	2
Vedení dětí ke zvládnání aktivit denního života	2
Posouzení aktuálního stavu schopností a dovedností handicapovaných dětí	2
Vytvoření a realizace plánu vedení dítěte k soběstačnosti v sebeobsluze	2
Způsob ukončení modulu	<p>Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 3.</p>
Odborný modul - OM 3	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení

Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti
Počet kreditů	15 kreditů za praktickou část v akreditovaném zařízení
Seznam výkonů	Počet výkonů
Příjem, překlad, propuštění dítěte s duševní poruchou	2
Vypracování, realizace a hodnocení plánu ošetrovatelské péče, včetně edukace pacienta a jeho blízkých s vybraným psychickým onemocněním	2
Příprava dítěte na terapeutické vycházky, výchovná zaměstnání a aktivity včetně realizace	2
Příprava dítěte na speciální diagnostické a terapeutické výkony	2
Zajištění bezpečného a výchovného prostředí, strategie zvládnání mimořádných událostí	2
Vedení dítěte ke zvládnání aktivit denního života	2
Sledování a posuzování změny zdravotního stavu dítěte s vybraným psychickým onemocněním	2
Vytvoření a realizace plánu vedení dítěte k soběstačnosti v sebeobsluze	2
Posouzení aktuálního stavu schopností a dovedností handicapovaných dětí	2
Vyhodnocení odborné praxe školitelem (mentorem)	

3.3 Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů

Absolvent/ka odborných modulů je připraven/a:

provádět poradenskou činnost v oblasti prevence poruch duševního zdraví a v oblasti resocializace,

koordinovat spolupráci mezi lůžkovým zařízením a terénními službami, aktivně pracovat s osobami určenými pacientem, společně vytvářet podmínky pro návrat pacientů do vlastního prostředí,

sledovat chování pacientů z hlediska včasného zachycení nastupující krize,

napomáhat adaptací pacientů na změněné životní podmínky a podporovat zachování fyzických, kognitivních a psychických funkcí prostřednictvím cílených aktivit,
provádět psychoterapeutickou podporu,
podílet se na začlenění pacientů s duševní poruchou a mentální retardací do vlastního sociálního prostředí.

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Školitel pro praktickou část hodnotí zvládnutí výkonů stanovených vzdělávacím programem. Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel odborné praxe potvrzuje splnění výkonů a provádí písemný záznam výsledného hodnocení odborné praxe účastníka studia.

a) Průběžné hodnocení školitelem:

školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do studijního průkazu zapisuje ukončení každého modulu a získaný počet kreditů.

b) Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:

absolvování teoretické a praktické výuky, včetně splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení potvrzené ve studijním průkazu a splnění výkonů obsažených ve vzdělávacím programu potvrzené přiděleným školitelem,

získání příslušného počtu kreditů.

c) Vlastní atestační zkouška probíhá dle vyhlášky [č. 189/2009 Sb.](#), ve znění pozdějších právních předpisů.

5 Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru Ošetrovatelská péče v psychiatrii bude připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v oboru Ošetrovatelská péče v psychiatrii. Je oprávněn/a na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou zabezpečovat ošetrovatelskou péči v psychiatrii v rozsahu své specializované způsobilosti stanovené činnostmi, ke kterým je připraven/a na základě tohoto vzdělávacího programu a platné legislativy.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru Ošetrovatelská péče v psychiatrii je připraven/a:

- podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti ošetrovatelské péče,
- koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti ošetrovatelské péče o pacienty s duševní poruchou,
- edukovat pacienty s duševní poruchou, případně blízké osoby ve specializovaných ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály,
- sledovat a vyhodnocovat stav pacientů s duševní poruchou z hlediska možnosti vzniku komplikací, náhlých příhod a podílet se na jejich řešení,
- plánovat a zajišťovat specializovanou i vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči u pacientů s duševní poruchou,
- identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientů,
- edukovat pečující osoby v zajištění péče o pacienty s duševní poruchou,
- provádět průzkumná šetření za účelem identifikace oblastí pro zlepšení kvality poskytované ošetrovatelské péče,
- podílet se a vést teoretickou i praktickou výuku účastníků specializačního vzdělávání v oboru „Ošetrovatelská péče v psychiatrii“,
- provádět poradenskou činnost zaměřenou na problematiku ošetrování pacientů s duševní poruchou.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení [§45](#) zákona č. 96/2004 Sb. ve znění pozdějších právních předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky

Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona [č. 96/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších právních předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo

praktickou část specializačního vzdělávání.*

Školitelem odborné praxe může být nelékařský zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetrovatelská péče v psychiatrii, Ošetrovatelská péče o duševní zdraví, Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitací a intenzivní péči, Ošetrovatelská péče v dětské a dorostové psychiatrii, Ošetrovatelská péče v pediatrii - dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči v dětské a dorostové psychiatrii a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a profesními zkušenostmi ve výkonu povolání v délce nejméně 3 roky.

Školitelem odborné praxe může být i všeobecná sestra pracující bez odborného dohledu s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let.

Školitelem odborné praxe může být i lékař s atestací v příslušném oboru, pracující na specializovaném psychiatrickém pracovišti.

Lektorem se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání.

Lektorem může být nelékařský zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetrovatelská péče v psychiatrii, Ošetrovatelská péče o duševní zdraví, Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitací a intenzivní péči a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a profesními zkušenostmi ve výkonu povolání v délce nejméně 3 roky.

Lektorem může být i jiný zdravotnický pracovník, včetně lékaře, zubního lékaře, farmaceuta.

Lektorem může být zdravotnický pracovník, který je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“.

Lektorem může být i další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika a financování, právní problematika, krizový management, atd.).

Lektorem pro teoretickou výuku může být i všeobecná sestra pracující bez odborného dohledu s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let.

Pedagogické schopnosti.

Doklady o odborné, specializované, event. pedagogické způsobilosti.

Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

Materiální a technické vybavení

Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu.

Modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností - modely a simulátory k výuce KPR u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu KPR, modely a simulátory k zajišťování dýchacích cest, k zajištění cévních vstupů, aktivizací pacientů, apod.

Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu.

Pracoviště pro výuku odborné praxe na akreditovaném pracovišti je vybaveno dle platných standardů personálního a přístrojového vybavení.

Akreditovaným pracovištěm na odbornou praxí mohou být psychiatrická oddělení dětského a dospělého věku, pracoviště komunitní psychiatrické péče, psychiatrické léčebny.

Organizační a provozní požadavky

Pro praktickou část vzdělávacího programu je podmínkou poskytování zdravotní péče dle příslušného oboru.

Pro teoretickou část vzdělávacího programu je podmínkou smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče dle příslušného oboru specializace.

Akreditované pracoviště na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat požadavky dané platnou legislativou a vést příslušnou dokumentaci.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením.

Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v psychiatrii				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Organizační a metodické vedení ošetřovatelské péče	1 týden T - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
OM 1	P	Specializovaná ošetřovatelská péče v psychiatrii	3 týdny T - 120 hodin 4 týdny Pr - 160 hodin	60 (á 4 kredity/den) 20 (á 1 kredit/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	1 týden Pr, AZ - 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)

OM 2	P	Specializovaná ošetrovatelská péče v gerontopsychiatrii	1 týden T - 40 hodin 1 týden Pr - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
OM 3	P	Specializovaná a vysoce specializovaná ošetrovatelská péče v dětské a dorostové psychiatrii	1 týden T - 40 hodin 1 týden Pr - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení poskytující péči v dětské psychiatrii	1 týden Pr, AZ - 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
			T - teorie Σ 240 Pr - praxe Σ 240 Pr - AZ Σ 80 hodin	
			Celkem 560 hodin	Celkem 180 kreditů

Vysvětlivky: P - povinné, T - teorie, Pr - praxe, AZ - akreditované zařízení

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura

- ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. Krizový management: úvod do teorie. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 97 s. ISBN 978-80-245-0951-8.
- ARMSTRONG, M. Řízení lidských zdrojů: nejnovější trendy a postupy. 10. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 789 s. ISBN 978-80-247-1407-3.
- BARKER, P. Základy dětské psychiatrie. 1. vyd. Praha: Triton, 2007. 252 s. ISBN 978-80-7254-955-9.
- BÁRTLOVÁ, S.; SADÍLEK, P.; TÓTHOVÁ, V. Výzkum a ošetrovatelství. 2. přepracované a doplněné vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 146 s. ISBN 80-7013-416-X.
- BEER, D. M.; PEREIRA, S. M.; PATON, C. Intenzivní péče v psychiatrii. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 296 s. ISBN 80-247-0363-7.
- BENEŠ, M. Andragogika. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 135 s. ISBN 978-80-247-2580-2.
- ČEŠKOVÁ, E.; SVOBODA, M.; KUČEROVÁ, H. Psychopatologie a psychiatrie: pro psychology a speciální pedagogy. 1. vyd. Praha: Portál, 2006. 317 s. ISBN 80-7367-154-9.
- DUŠEK, K.; VEČEŘOVÁ - PROCHÁZKOVÁ, A. První pomoc v psychiatrii. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 176 s. ISBN 80-247-0197-9.
- HERMAN, E.; PRAŠKO, J.; SEIFERTOVÁ, D. Konziliární psychiatrie. 1. vyd. Praha: Galén, 2007. 604 s. ISBN 978-80-7262-498-0.
- HORT, V. a kol. Dětská a adolescentní psychiatrie. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. 492 s. ISBN

978-80-7367-404-5.

IVANOVÁ, K.; ŠPIRUDOVÁ, L; KUTNOHORSKÁ, J. Multikulturní ošetrovatelství I. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 248 s. ISBN 80-247-1212-1.

JIRÁK, R.; HOLMEROVÁ, I.; BORZOVÁ, C. Demence a jiné poruchy paměti: komunikace a každodenní péče. 1. vyd.. Praha: Grada Publishing, 2009. 164 s. ISBN 978-80-247-2454-6.

Joint Commission International. Mezinárodní akreditační standardy pro nemocnice. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 312 s. ISBN 978-80-247-2436-2.

JOHNSON, S. M. Charakterové typy člověka: terapeutická léčba raných poruch. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 268 s. ISBN 978-80-251-1521-3.

JUŘENÍKOVÁ, P. Zásady edukace v ošetrovatelské praxi. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 77 s. ISBN 978-80-247-2171-2.

KALVACH, Z. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 336 s. ISBN978-80-247-2490-4.

KAPOUNOVÁ, G. Ošetrovatelství v intenzivní péči. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 350 s. ISBN 978-80-247-1930-9.

KRAMÁŘOVÁ, N.; TUČEK, J. Gerontopsychiatrie. 2. vyd. ýeské Budčjovice: Jihočeská univerzita - ZSF, 2005. 57 s. ISBN 80-7040-829-4.

KŘIVOHLAVÝ, J. Sestra a stres. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 119 s. ISBN 978-80-247-3149-0.

KUBEROVÁ, H. Didaktika ošetrovatelství. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. 246 s. ISBN 978-80-7367-684-1.

KUTNOHORSKÁ, J. Výzkum v ošetrovatelství. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 175 s. ISBN 978-80-247-2713-4.

MARKOVÁ E.; VENGLÁŘOVÁ M.; BABIAKOVÁ M. Psychiatrická ošetrovatelská péče. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 352 s. ISBN 80-247-1151-6.

MATĚJOVSKÁ - KUBEŠOVÁ, H. Akutní stavy v geriatrii. 1. vyd. Praha: Galén, 2009. 233 s. ISBN 978-80-7262-620-5.

MATOUŠEK, O. Základy sociální práce. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. 309 s. ISBN 978-80-7367-331-4.

MUNZAROVÁ, M. Zdravotnická etika od A do Z. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 156 s. ISBN 80-247-1024-2.

MUŽÍK, J. Didaktika profesního vzdělávání dospělých. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2005. 202 s. ISBN 80-7238-220-9.

NOVOSAD, L. Základy speciálního poradenství. 2. vyd. Praha: Portál, 2006. 159 s. ISBN 80-7367-174-3.

- PIDRMAN, V.; KOLIBÁŠ, E. Změny jednání seniorů. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 189 s. ISBN 80-7262-363-X.
- PLAMÍNEK, J. Vzdělávání dospělých: průvodce pro lektory, účastníky a zadavatele. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 318 s. ISBN 978-80-247-3235-0.
- PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. 4. aktualizované a doplněné vyd. Praha: Portál, 2009. 488 s. ISBN 978-80-7367-503-5.
- RABOCH, J., PAVLOVSKÝ, P. Klinická psychiatrie v denní praxi. 1. vyd. Praha: Galén, 2008. 158 s. ISBN 978-80-7262-586-4.
- RÖHR, H. P.; KONEČNÝ, A. Hraniční porucha osobnosti: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. 117 s. ISBN 978-80-7367-637-7.
- SVOBODNÍK, P. Management pro zdravotníky v kostce. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7013-498-6.
- SVOBODOVÁ, J. Psychiatrie. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita - ZSF, 2007. 77 s. ISBN 978-80-7368-235-4.
- ŠKRLA, P.; ŠKRLOVÁ, M. Řízení rizik ve zdravotnických zařízeních. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 199 s. ISBN 978-80-247-2616-8.
- ŠPIRUDOVÁ, L. Multikulturní ošetrovatelství II. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 248 s. ISBN 80-247-1213-X.
- VENGLÁŘOVÁ, M. Problematické situace v péči o seniory: příručka pro zdravotnické a sociální pracovníky. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 96 s. ISBN 978-80-247-2170-5.
- VENGLÁŘOVÁ, M.; MAHROVÁ, G. Komunikace pro zdravotní sestry. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 144 s. ISBN 80-247-1262-8.
- VONDRÁČEK, L.; VONDRÁČEK, J. Odpovědnost při poskytování ošetrovatelské péče. 1. vyd. Praha: Galén, 2006. 30 s. ISBN 80-7262-392-3.
- VONDRÁČEK, L.; WIRTHOVÁ, V. Právní minimum pro sestry: příručka pro praxi. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 95 s. ISBN 978-80-247-3132-2.
- VYBÍRAL, Z. Psychologie komunikace. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. 319 s. ISBN 978-80-7367-387-1.
- ZADÁK, Z. Výživa v intenzivní péči. 2. rozšířené a aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 542 s. ISBN 978-80-247-2844-5.
- ZÁVODNÁ, V. Pedagogika v ošetrovatelství. 2. přepracované a doplněné vyd. Martin: Osveta, 2005. 117 s. ISBN 80-8063-193-X.
- ZLÁMAL, J., BELLOVÁ, J. Ekonomika zdravotnictví. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 206 s. ISBN 80-7013-429-1.

* Školitelem může být i mentor, pokud splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem

EPIS